

The background features a soft-focus image of green foliage, with several leaves in sharp focus in the foreground and a bright, hazy sky in the background. The overall color palette is dominated by various shades of green and light blue/white.

Екологічна ТОЛОКА

День Землі

Бережанська загальноосвітня школа I- II ступенів
Чорнострівська територіальна громада
Хмельницький район
Керівники: Савчук Тетяна Леонідівна
Пастернак Алла Віталіївна

У всесвітній День Землі в різних куточках світу проводять різноманітні

акції, що покликані спонукати людей бути уважнішими до тендітного і вразливого навколишнього середовища на планеті. Першокласники Бережанської ЗОШ I-II ступенів вирішили внести і свій маленький вклад у справу захисту та відновлення довкілля – посадити дерево.

Серед учнів середніх класів проведено інтелектуально-пізнавальну вікторину для старшокласників «Чорнобиль не має минулого часу».

За чисте довкілля!

Опорний заклад: Берездівський ліцей
Координатор заходу: Рибіцька Емілія Іванівна

Здобувачі освіти та колектив Опорного закладу Берездівського ліцею долучилися до акції «За чисте довкілля», яка стала доброю традицією, що відображає активну життєву позицію і прагнення не на словах, а на ділі дбати про благоустрій та чистоту навколишнього середовища.

Богдановецький сільський осередок ВДС «Екологічна Варта»

Поштова адреса: с.Богданівці
Хмельницької міської ради
Координатор: Руденко Володимир Володимирович

Богдановецький осередок «Екологічної варти» існує понад 15 років. Основними напрямками його діяльності є експедиції «Вивчення флори та фауни Вовчанського заказника», «Заповідними стежками рідного краю», «Вивчення біорізноманіття та ландшафтів Подільських Товтр»; щорічні екологічні акції «Збережи ялинку», «День довілля», «Зелений паросток майбутнього», «Ліс для нащадків», «Юннатівський зеленбуд», «Посади своє дерево», «Зустріч птахів», «Наша допомога зимуючим птахам», «Гуманне ставлення до тварин»; кампанія «Батарейкам-утилізацію!», Зміни лампочку-зміни світ!»; конкурси дитячої творчості «Пташок викликаємо до рідного краю», на кращу листівку «Збережемо первоцвіти» та ін.

Планета світлих сонячних ранків!

Браїлівська загальноосвітня школа I-II ступенів
Новоушицької селищної ради
Координатор: Дердюк Олена Анатоліївна

Ми живемо на найдивовижнішій планеті – планеті світлих сонячних ранків, яскравих лагідних днів і тихих зоряних ночей, що пахнуть м'ятою та матіолою. На планеті, що дарує найщиріші почуття і щастя тим, хто шанує, любить та оберігає її. Земля дає нам безліч скарбів і можливостей для втілення наших планів, розвитку наукових ідей, реалізації здібностей. На сьогодні, в період спалаху вірусної інфекції, особливо гостро відчуваємо це. Щороку, 22 квітня відзначається Всесвітній День Землі. Цей день став загальнолюдським символічним святом любові та турботи за наш спільний дім. Кожного року до цього яскравого та потрібного дійства долучається і наша Браїлівська загальноосвітня школа I-II ступенів. А відзначення цієї дати проходило в рамках екологічної толоки до Дня Землі. І, на жаль,

припало на період карантину. Тому всі заходи проходили в онлайн-режимі.

Проведено: Інформаційну онлайн-годину «Історія походження свята «День Землі»; відеоурок-конференцію «Планета мій дім»; акції «Посади дерево», «Ошатна школа», «Очистимо планету від сміття», «Чиста вода – умова життя», «Чиста Земля»; онлайн-захисти екологічних проектів «Червона книга моєї місцевості»; фотоквест «Про екологію ти дбай, сміття завжди розподіляй!»; конкурс малюнків «Я хочу жити в чистому світі» та ін.

Всі активні учасники екологічної толоки до Дня Землі дистанційно отримали «посвідчення охоронців Землі» з символічним девізом «Наша доля – це доля нашої рідної Землі і вона у наших руках!»

Майбутнє Землі в твоїх руках!

Бутовецька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів
Координатор: Тагаєва Людмила Олександрівна

До Дня Землі у Бутовецькій школі проведено міні-суботник для приведення в належний санітарний стан шкільних клумб та прилеглих територій, заочний конкурс малюнків та аплікацій «Майбутнє Землі в твоїх руках», дистанційний QR-квест "День Землі"; озеленено територію (висаджено 13 одиниць дерев та посаджено квіти); акцію «Джерело», у

якій учні, в межах своїх населених пунктів з дозволу та з допомогою батьків, розчистили 3 кринички. Під час виховних онлайн-годин «Сортування сміття» та «Друге життя побутових відходів» учні навчалися робити вироби з побутових відходів – одноразового посуду, картонних коробок, лотків з-під яєць, старих газет, пластикових і скляних пляшок та ін.

За чисте довкілля!

Вербовецька ЗОШ І-ІІ ступенів Ленковецької ОТГ
Координатор: Брожик Алла Степанівна

Упорядкування та приведення до належного естетичного стану території в нашій громаді та довкіллі – це обов'язок кожної людини. Це ознака нашої культури та свідомий обов'язок громадськості. Давайте долучатися до заходів благоустрою не лише під час проведення подібних акцій. А головне, дотримуватись всім відомого вислову: «Чисто не там, де прибирають, а там, де не сміять». У березні стартувала Всеукраїнська акція "Посади дерево миру". Учні школи та їх рідні приєдналися до цієї акції та висадили чимало кущів та дерев.

Свято любові та турботи за спільний дім!

Вихрівська гімназія Дунаєвецької міської ради
Координатор: Романишена А.А.

22 квітня – не просто День Землі, це свято любові та турботи за наш спільний дім!

З метою формування у школярів відповідального ставлення до довкілля і бажання брати участь у природоохоронній діяльності в Вихрівській гімназії до Всесвітнього Дня Землі було проведено ряд заходів: акції «Посади і збережи дерево», «Парад квітів біля школи», «Чисте довкілля», «Не паліть траву!»; проведено флешмоб «Турботу прояви – планету збережи», реалізовано творчий проєкт «Збережи природу – збережи життя», виготовлено листівка, плакати.

Матеріали екологічної толоки до Дня Землі

Кафедра природничих наук
гімназії №2 м.Хмельницького

До Всесвітнього Дня Землі були проведені різноманітні онлайн заходи. Найцікавіші роботи учнів, на нашу думку, роботи представляємо Вашій увазі.

1. Гугл тести до Дня Землі створили учні 10-В класу Дремлюга Камілла і Паршина Анна (вчитель географії: Мельницька Ірина Іванівна)

- <https://forms.gle/WgKuk9bX1R4iiEs5A>
<https://bit.ly/3nYTo6K>

2. Презентація «Збережімо водойми нашої місцевості» створена ученицею 7-В класу Комаренець Елла (вчитель хімії Бородій Н.І.)

3. Конкурс еколістів серед учнів 6-х класів (вчитель Тихонюк Н.С.)

4. Учениця 9-Гкласу Яковленко Каріна взяла участь в онлайн-конкурсі до Дня Землі. Відеоролік про сортування сміття. За участь в конкурсі була нагороджена інтерактивною грою «Зелене місто майбутнього» (вчитель біології Миколаєнко Н.Ф.)

Любов до рідної землі!

Городоцький ліцей №1 Городоцької міської ради
Координатор: Бас Людмила Петрівна

Щорічно, 22 квітня люди по всій планеті відзначають День Землі. Саме 22 квітня в різних куточках земної кулі небадужі до екологічних проблем люди проводять різні яскраві і в той же час корисні заходи, спрямовані на те, щоб у світі стало більше чистоти і відповідальності.

Цьогоріч День Землі проходив у дистанційному форматі. Учні Городоцького ліцею №1 долучилися до проведення екологічної акції «День Землі».

Метою акції є виховування працелюбності, почуття краси, любові до рідної землі, бажання робити довкілля кращим, оберігати природу; розширювати знання учнів про природу і навколишній світ; розвивати пізнавальну активність і естетичні смаки.

Природа не забариться з відповіддю!

Григорівська загальноосвітня школа I-III ступенів
Старокостянтинівської міської ради
Координатор: Бондарчук Наталія Миколаївна
(заступник директора з виховної роботи)

22 квітня на планеті відзначається Міжнародний день Землі. Він покликаний об'єднати людей планети в справі захисту навколишнього середовища, привернути увагу дорослих і дітей до екологічних проблем, розвинути почуття відповідальності за майбутнє планети, виховувати прагнення до гармонії, людяності.

Толока є давнім українським звичаєм. Її організували на селі для виконання термінових робіт, що вимагали значної кількості осіб. Ми шануємо народні традиції, тож у День Землі працівники Григорівської ЗОШ I-III ступенів у рамках Всеукраїнської акції «За чисте довкілля» також долучилися до толоки. Ними було прибрано та благоустроєно територію школи, озеленено клумби, насаджено фруктовий сад. Цю давню мрію школярів та педагогів допомогли втілити в життя спонсори. Рівненькими рядами стоять фруктові дерева: яблуні, груші, черешні. А одинадцятикласники висадили ще й ялинки, які з роками стануть прекрасною алеєю і довго прикрашатимуть шкільне подвір'я.

Акцію підтримали й інші учні школи. Вдома вони садили дерева, квіти, облагороджували власні подвір'я.

Природа не забариться із відповіддю. Згодом порадує за зроблене добро співом птахів, цвітінням дерев та квітів, а потім і плодами.

За нас ніхто планету не врятує... Ми повинні усвідомити, що Земля – наш спільний дім. Його затишок і добробут залежить від кожного з нас.

Якою б прекрасною стала наша Планета, як би кожна людина навела лад на клаптику своєї землі. Разом ми сила! У цьому і є суть толоки!

Дашковецький шкільний осередок ВДС «Екологічна варта»

Поштова адреса: Дашковецький НВК
«Загальноосвітня школа І-ІІІ ст., ДНЗ» Старосинявської ОТГ
Координатор: Чукань Наталія Дмитрівна

Шкільний осередок Екологічної варті «ДОБРИКИ» був створений у 2017 році. До активного складу осередку входять 12-15 учнів з 5- 10 класів.

Метою діяльності шкільного осередку є формування екологічної свідомості серед школярів, поширення інформації про стан довкілля на території проживання, впровадження екологічно – дружніх технологій у навчанні та відпочинку .

Як добрі господарі, власноруч дбаємо про наше шкільне подвір'я, фруктовий сад, квітники та навчально-дослідну ділянку. У теплиці заклали дослід по укоріненню річних пагонів самшиту. Через рік добре сформовані і укорінені кущики висадили у відкритий ґрунт біля школи у формі тризуба, яким дуже пишаємось .

Активно співпрацюємо з Старосинявським комунальним лісництвом «Діброва». Завжди долучаємось до усіх загально сільських заходів по прибиранню.

Щорічно ми активно беремо участь у різних природоохоронних акціях:

«Наша допомога птахам», «Замість ялинки – зимовий букет, ікебана», «Прибери планету», «Поводження з відходами у нашій оселі», «Посади своє дерево», «Шкільний квітник», «Весняна толока» і ін..

Також проводимо еколоґо-просвітницьку роботу серед учнів та місцевого населення. Виготовляємо агітаційні листівки, газети та розміщуємо їх у центрі села на дошках оголошень та у соціальних мережах.

Отже, таким чином, намагаємось спонукати громадськість та школярів до того щоб уміти приймати рішення, виконувати дії та нести відповідальність за них усвідомлюючи їх наслідки для довкілля.

Екологічна толока

Деражнянський ліцей №1 імені Петра Стрілецького
Координатор: Явоська Ірина Анатоліївна

Мабуть, у кожній громаді є традиція щорічно проводити екологічну толоку. Чому саме весна?... Це час відновлення, розквіту, очищення природи. Саме навесні ми відзначаємо День довкілля, День Землі, а тому велика кількість екологічних заходів припадає саме на цю пору року.

Сучасні учні по-різному відносяться до екологічних акцій, які стосуються прибирання сміття, посадки дерев, зачистки певних територій. Але якщо такий вид роботи перетворити на справжній «екологічний пікнік», на якому прибирання поєднати з іграми, конкурсами, приготуванням їжі на природі, то жодна дитина не відмовиться від такої пригоди.

Щороку таке дійство відбувається на місцевому пляжі м. Деражні. На «Екологічному пікніку» можна зустріти голову районної ради Сідлецького В.М., який знайомить учнів з витокami р. Вовк, рослинним і тваринним світом даного біоценозу. Частими гостями є представники пожежної частини, які розпо-

відають учням про шкоду і небезпеку паління сухого очерету, проводять заняття по гасінню пожежі в природі.

Ми стоїмо на варті свого майбутнього

Деражнянська ЗОШ І-ІІІ ст. №3 Деражнянської міської ради

Координатор: Бондар Лариса Петрівна

Мета діяльності: об'єднання учнів для сприяння і поліпшення екологічної ситуації в місті Деражня, формування нового природоохоронного світогляду.

Основними видами діяльності осередку є:

- Проведення просвітницької роботи з проблем довкілля і охорони природи серед учнів і батьків;

- Організація екскурсій;

- Організація і проведення конкурсів – виставок малюнків, плакатів, фотографій, виробів з природного матеріалу на тему "Довкілля і людина".

- Організація практичної діяльності з охорони природи.

Відповідно до них розробляється комплекс заходів з урахуванням вікових особливостей школярів і до їх виконання залучається широке коло учнівської молоді.

Особливої уваги в роботі серед учнів школи заслуговують тематичні акції і конкурси: «За чисте довкілля», «Прибери планету», «Чисте місто – чиста планета», «Весняні клопоти», «Затишок» (благоустрій шкільної території).

Традиційно в школі проводяться акції «Посади своє дерево», «Екогодівничка», «Будиночок для пернатого друга» в яких беруть участь вчителі, учні і їхні батьки.

Акції «Збережи ялинку» та «Замість ялинки зимовий букет» проводяться з метою відмовитися від передноворічного винищення хвойних дерев та показати шкідливі наслідки передноворічного вирубування хвойних дерев.

Інформаційно – пропагандистською є акція «Збережемо первоцвіти», що включає в

себе практично – природоохоронні заходи.

Підвищенню екологічної освіти та культури школярів і їх батьків сприяють акції, конкурси: «День юного натураліста», «День Землі», «День Довкілля»; «День зустрічі птахів», «Людина і ліс». Члени «Екологічної варти» та учні школи долучилися до Найбільшого уроку у світі з екології та кліматичних змін "Планета - мій дім".

Участь в екологічному івенті "Я Прибрав - Твоя Черга 2020", який присвячений Міжнародному дню чистих берегів, проводиться з метою попередження забруднення водних ресурсів.

Члени «Екологічної варти» долучилися до Всеукраїнської акції "Екологічна толока 2021", яка приурочена до Всесвітнього Дня Землі.

Екологічний проект «Екологічна сумка замість пластику» спонукає до екологічного мислення не лише учнів школи, а й мешканців міста.

Виготовлення листівок «Захистимо природу разом» до Всесвітнього Дня Землі

Заклад дошкільної освіти № 9 «Барвистий віночок»,
м.Кам'янець-Подільський
Кашена Жанна Петрівна, вихователь

Мета: формування природничо-екологічної компетентності з позицій комплексного та інтегрованого підходів в діти групи старшого дошкільного віку

Виготовлення екологічних листівок для розповсюдження інформації про доцільну поведінку людини у природі.

«Посади квітку дбайливими руками – хай розквітне планета разом з нами»

Вільховецький дошкільний навчальний заклад «Веселка»
Новоушицької ТГ
Мазуренко Руслана Федорівна, завідувач

Мета: озеленення території ДНЗ
Під час цієї акції працівники садочка,

батьки та діти висадили квіти на своїх квітниках.

Використання ІТ технологій задля екологічної освіти дошкільнят

Вільховецький дошкільний навчальний заклад «Веселка»
Новоушицької ТГ
Дубіневич К.В., вихователь

Перегляд пізнавальної казки «Бережи природу» та презентації «Будь природі другом».

Мета: ознайомлювати дітей з ситуаціями забруднення оточуючого природного середовища, правилами поведінки у природі.

Виготовлення листівки до Всесвітнього дня Землі

Вільховецький дошкільний навчальний заклад «Веселка»
Новоушицької ТГ
Кушнір Наталія Станіславівна, вихователь

Мета: Залучення батьків у процес формування природничо-екологічної компетентності у дітей дошкільного віку.

«Струмочки добрих справ для збереження Землі від пластику»

**Кам'янець – Подільський навчально-реабілітаційний центр
Шинкарюк Людмила Русланівна, вихователь дошкільної
групи для дітей з комплексними порушеннями
(порушеннями інтелектуального розвитку
та мовленнєвого розвитку)**

Мета проекту: сформувати уявлення дітей про загрозу природі від пластику, ознайомити із основними шляхами вирішення проблеми забруднення довкілля пластиком, розвивати творчі здібності дітей при їх реалізації.

Напрями роботи

Пошуково-дослідницька діяльність: квест «Що зроблено із пластику», дослід «Чи проросте рослина з-під пластику», дослід «Сонечко, пластик і травинка»,

Агітаційно-просвітницька робота:

- Акція «Друге життя пластику». Робота з батьками «Годівничка для пташки із пластикової пляшки»

- Конструювання «Знову вбралось цвітом дерево у групі» (виготовлення квітів із пластикових пляшок для дидактичного посібника «Дерево – пори року»).

- Конструювання «Я у брязкальце заграю, усіх радо звеселяю» виготовлення музичних інструментів із пластикових пляшок та насіння квасолі, зерна, гороху для свят та розваг.

- Акція «Подаруй надію на життя» -

збір пластикових кришок для благодійної організації.

- Акція «Подарунок першокласникам: обгортки для підручників» виготовлення паперових обгорток для книг, оздоблення їх аплікацією, агітаційна робота щодо запобігання використанню пластику

Природоохоронна робота: інтегроване заняття із конструювання та малювання «Для матусі – еко-торбинка, а природі – чистої води краплинка!». Заняття із аплікації (нетрадиційні форми із використанням шнурівки, стрічок, ґудзиків та намистинок «Прикрашу я баночку скляну, а пластикову – більше не візьму».

Проект «Землю-матінку люблю, її природу бережу»

Заклад дошкільної освіти №30, Кам'янець-Подільський
Лубко Тетяна Романівна, вихователь

Акції: «Вода – кров Землі», «Юні захисники природи», «Чисте довкілля» до Всесвітнього дня навколишнього середовища.

Мету: підвищити рівень сформованості екологічної культури дітей, покращити

їх ставлення до природи рідного краю; сформувати готовність та бажання допомагати природі, берегти та примножувати її багатства.

«Очистимо планету від побутового сміття»

Заклад дошкільної освіти №17 «Світлячок», м. Кам'янець-Подільський
Русецька Валентина, Проданчук Ольга, вихователі

Мета: ознайомити дітей з проблемами, пов'язаними із побутовими відходами, їх негативним впливом на здоров'я людини, планети в цілому та визначили основні шляхи їх розв'язання.

«Я Землі своєї паросток зелений»

Волице –Полівський заклад дошкільної освіти «Берізка»
Теофіпольської селищної ради
Супрунюк Тетяна Святославівна

В рамках проекту «Я Землі своєї паросток зелений» було проведено:

- акції «Розчисти джерело», «За чисте довкілля», «Перната родина»;
- челендж до дня Землі «Посади дерево – зроби наше село кращим»;

- творчий конкурс «Земля наш спільний дім»;

- воркшоп «Буду я природі другом»;
- тематичне заняття «Чорнобильський біль».

Флешмоб «Екопосилання батькам»

Дошкільний навчальний заклад № 30, м.Хмельницький
Собко Валентина Миколаївна, завідувач

Мета: завдяки активності та креативності маленьких дітей привернути увагу їхніх батьків до проблеми забруднення довкілля та розумно поводитися з відходами, а саме:

- зменшити кількість сміття у побуті;
- використовувати екологічні альтернативи одноразовим предметам;
- сортувати та компостувати відходи;
- здавати відходи на переробку для виготовлення нових речей.

Екологічний квест «Світ у твоїх руках»

Дошкільний навчальний заклад № 20 «Білочка», м.Хмельницький
Швець Ольга Анатоліївна, вихователь

5 локацій: «Логічний ланцюжок», «Екологічні ситуації», «Квітка», «Вправні екологи», «Чиста планета».

Мета: формування дослідницьких навичок, формування позитивного ставлення до довкілля.

Зробимо подвір'я зеленим!

Дунаєвецька ЗОШ I-III ступенів №3.

Координатор: Бадах Алла Володимирівна

Працівники Дунаєвецької ЗОШ I-III ступенів №3 долучилися до святкування Міжнародного Дня Землі, а саме провели акцію «Зробимо подвір'я чистим!». В ході акції на території школи висадили алею самшитів, десять дерев клена, висадили однорічні та багаторічні квіткові рослини, а також прибрали територію від сміття.

Метою акції є облаштування шкільного подвір'я, виховання (на власному прикладі) в учнів любові та бережного ставлення до рослин; розвивати естетичні смаки та пізнавальну активність.

За нас ніхто планету не врятує!

Іванковецький ліцей Хмельницької ОТГ

Координатор: Довганюк Зоя

17 квітня 2021 року в Хмельницькій ОТГ, на території Олешинського старостату, був урочисто закладений сквер на честь комбата 8-го окремого батальйону "Аратта" Української добровольчої армії Андрія Гергерта друга Червня та всіх воїнів, які віддали життя у боях з російським окупантом.

Захід відбувся за сприяння міської влади та ініціативи Валентини Базилюк разом з волонтерами, благодійниками, бійцями батальйону та патріотами нашої країни. До заходу долучились активні і небайдужі громадяни сіл Олешин та Іванківці, міста Хмельницького та гості, мати воїна - Надія Гергерт, увесь

педагогічний колектив і найактивніші старшокласники ліцею. Всього висаджено 300 ялинок та 200 кущів можевельника.

В рамках Толоки проведено місячник санітарної очистки та благоустрою пришкольної території та території села Іванківці до Дня довкілля; конкурс малюнків «За нас ніхто планету не врятує»; години спілкування «Що не можна викиди та у смітник» у 1-4 класах, «Природа – наш дім, дружно його збережим» у 5-9 кл., «Зміни починаються з тебе» у 10-11 кл.

Озеленення планети

Іршківський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-III ступенів - дошкільний навчальний заклад»,

Старокостянтинівської міської ради

Акція «Пам'ятаємо Ваш подвиг» координатор класний керівник 1 класу Столяр А.М., педагог-організатор Жулінська Н.В.

Акція «Озеленення планети» координатор заступник директора з НВР Клименко Л.М.

Саме 22 квітня люди у всіх куточках нашої планети мають нагоду замислитися про збереження навколишнього середовища. Також свято – чудова нагода усвідомити необхідність порозуміння між людьми та об'єднання зусиль заради досягнення миру і добробуту для всіх жителів Землі. Ще багато учнів школи долучились до акції «озеленення планети» а саме висаджували дерева та кущі біля своїх домівок.

З нагоди свята у навчальному закладі відбувся ряд тематичних заходів. Досить креативно відзначити екологічне свято вирішили учні 5-6 класів. Школярі реалізували проект «Обіцянка Землі», у рамках якого зобов'язалися виконувати певні речі (на-

приклад, вимикати світло, коли виходиш з кімнати, закривати воду, коли чистиш зуби) задля збереження довкілля. Також учні які проживають у населеному пункті с. Малишівка взяли участь в акції «Пам'ятаємо Ваш подвиг», де вони всі згуртовано навели порядок біля пам'ятника загиблим Воїнам у Другої світової війни.

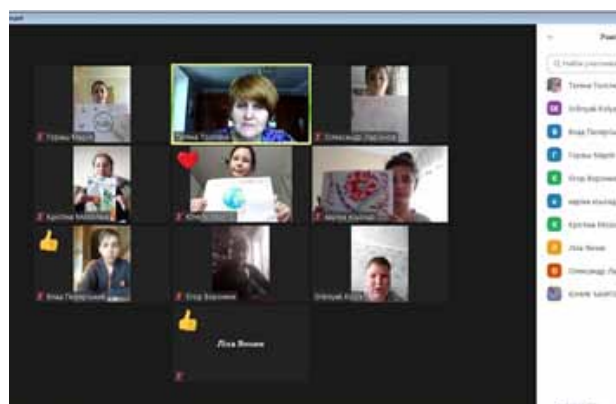

Чому відходи стають хворобою цивілізації?

Кам'янець - Подільська загальноосвітня школа I-III ступенів №15 Хмельницької області
Координатор: Толстюк Тетяна Миколаївна

22 квітня 2021 року до Дня Довкілля і Дня Землі у Кам'янець-Подільській ЗОШ №15 за допомогою платформи для онлайн-конференцій Zoom було проведено інтерактивний природоохоронний просвітницький захід «Чому відходи стають хворобою цивілізації?». Мета заходу – з'ясувати, чи є проблема відходів важливою для учнів, для світу в цілому; обговорити проблеми щодо утилізації сміття; скласти загальний список дій щодо зменшення відходів вдома. Учнім було запропоновано провести інформаційно-агітаційну кампанію, що закликає людей відповідальніше ставитись до відходів (6 клас: створили речі для вжитку з відходів; 7 та 8 класи: створили плакати та малюнки, написали сенкани на природоохоронну тематику; 9 клас: склали інструкції-пам'ятки «Розумна утилізація відходів»; 10 клас: створили буклети «Енергозбереження – запорука сталого розвитку»).

Разом – ми зможемо все!

Кам'янець-Подільської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10

Координатори:

заступник директора з виховної роботи Шупарська А.М.;

педагог-організатор Пара А.С.

Всесвітній день землі – це свято єднання народів планети у справі захисту навколишнього середовища і збереження природних ресурсів.

З нагоди Дня Землі учні Кам'янець-Подільської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10 Хмельницької області взяли участь в природоохоронних акціях в онлайн-режимі: прибирання території міста; майстрування шпаківень; підбілювання дерев; обкопування дерев; малюнок приурочений до Дня Землі.

Метою заходу є виховання почуття краси, працелюбності, розширити знання учнів про природу і навколишній світ, формувати навички збереження довкілля.

«Збережемо джерельце!»

Кам'янець-Подільський НВК № 14 у складі

спеціалізованої загальноосвітньої школи I ступеня

з поглибленим вивченням англійської мови та гімназії

Координатори: І.О.Гвоздй, І.К.Гречанюк, Г.Л.Малишева

«Ніколи не сумнівайтесь, що маленька група прихильних ідей громадян може змінити світ. Насправді, тільки так і відбувається». (Маргарет Мід)

Усім, хто спілкується з молодшими школярами, відома їх щирість та енергійність. Головне запропонувати ретельно продуману, відповідну до їхнього віку справу і результат перевершить очікування. Саме так і відбувалась «Екотолока»

у Кам'янець-Подільському НВК №14. Так учні 2-Г класу (класовод І.К.Гречанюк), перебуваючи у цей час на дистанційному навчанні, виготовили за відеоінструктажем та з опорою на матеріали віртуального квесту, дизайнерські просвітницькі «краплинки». На них, за умовою справи, розміщено коротку цікаву інформацію, щодо унікальності джерел міста, малюнок або фото та заклик свідомо ставитись до

водних ресурсів планети і міста зокрема. Саме у День Землі, за домовленістю з відповідною організацією, прикріпили їх до автоматів з продажу питної води. Впродовж тижня кам'яничани зацікавлено розглядали дитячі роботи, які не змогли залишити байдужими їхні серця. Усією класною родиною прийнято рішення: перебуваючи на природі, завжди розчищати ділянку розміром власної квартири. Діти весело називають таку подію «Прибери як у хаті». Особливо вдумливо стали ставитись до водних ресурсів, надсилати фотозвіти до класної вайбергрупи.

Учні та батьки 1 – Б класу (класовод І.О.Гвозд'ї) також гідно підготувались до загальнолюдського символічного свята любові та турботи про наш спільний дім – Землю. Заздалегідь класні родини разом із дітками ознайомились з історією Кам'янець-Подільських джерел та опрацювали цікаві завдання квесту «Звідки

ти, джерельце?» А напередодні свята наші родини відвідали водойми району, спрямувавши свої зусилля на підтримку чистоти і порядку. Так показали свою небайдужість до екологічних проблем нашої планети.

Учні 4-Г класу з класоводом Г.Л.Малишевою пройшли квест-пошук та відвідали джерела та криниці рідного міста, відмітили їх на плані, створили галерею просвітницьких плакатів в коридорі школи та провели екскурсійний супровід для дітей молодших класів НВК №14. Також за результатами квесту було створено добірку екологічних постерів. Їх також можна віртуально розсилати рідним, знайомим та друзям.

Хоч День Землі минув та ми переконані, що екодії наших вихованців матимуть довготривалий результат. Ми змінюємо свої звички та ставлення вже зараз, щоб впевнено стати на шлях сталого розвитку.

Екологічні акції як засіб формування ключових компетентностей

Красилівська ЗОШ І-ІІІ ст. №4 ім. П. Кізюна

Красилівської міської ради

Координатор вчитель географії: Володимир Іванович Українець

Красилівська ЗОШ І –ІІІ ст. №4 ім. П. Кізюна багато років поспіль формує у здобувачів освіти всі освітні компетентності завдяки екологічним толокам та еко-акціям.

Екотолоки спрямовані на звільнення берегів ставка, розчищення струмків, джерел, яру, лісочку, від звалищ сміття, різноманітних неорганічних відходів людської життєдіяльності, посадки дерев, проведення інформаційної діяльності еко-бригад, як для здобувачів освіти в середній школі, так і жителів громади. Якщо описати стисло, то екологічні заходи майже незмінні (змінюються лише ділянки прибирання) уроки на природі, прибираємо сміття, складаємо в мішки, обідаємо, поширюємо екологічні плакати, слухаємо музику, спілкуємося.

Давайте будемо берегти наш спільний дім - Землю простими діями, вимикати світло, електроприлади, закривати воду, коли ми ними не користуємося, не смітити, насаджувати дерева і тоді ми збережемо ресурси і багатства Землі!

Земля – наш дім!

Красилівська ЗОШ I-III ст. №1

Координатор: Стаховська І.В.

Захід проходив в онлайн-режимі. Діти долучились до акції.

Збирали сміття. На світлині - учениця 5-Б класу Стельмащук Зоряна.

Малювали малюнки. Робота учениці 8-Б класу Гоцалюк Анастасії

Земля – наш спільний дім!

Красноставський шкільний осередок ВДС "Екологічна варта"

Координатор: Гнатюк Лариса Петрівна

Осередок створений в 2010р..
На даний час залучено – 30 учнів
5-9 класів

Діяльність осередку спрямована на проведення екочеленджів, конкурсів малюнків, плакатів, екологічних акцій «За чисте довкілля», «Сортування сміття – це шлях до кращого життя», екологічну кампанію «Батерейкам – утилізація!», реалізацію проекту «Земля – наш спільний дім», участь у Всеукраїнських конкурсах «Година Землі», «Як це працює» та ін.

Формуємо екологічно грамотне покоління!

Ладигівський НВК

Координатор: Кривіцька Олена Миколаївна

У Ладигівському НВК "ЗОШ І-ІІІ ст - ДНЗ" була проведена акція до "Дня Землі", де учні створювали буклети, малювали малюнки, розробляли проекти на екологічну тематику щодо забруднення довкілля.

Була висвітлена тема сортування сміття, де було поставлене проблемне питання сміттєпереробних заводів, навчитись правильно сортувати сміття.

У рамках акції здійснили прибирання на пришкольній території.

Летавський сільський осередок «Екологічна варта»

с.Летава, Кам'янець-Подільський район
Координатор : Нагурна Оксана Василівна

Летавський сільський осередок був створений 03 вересня 2018 року. Члени осередку займаються природоохоронною діяльністю: проводять просвітницькі заходи, виготовляють листівки на природоохоронну тематику, висвітлюють екологічні проблеми у соцмережах «Фейсбук», «Інстаграм».

Діти були залучені до таких акцій, як «Першоцвіти», «Зустріч птахів», «Здай батарейку – збережи довкілля», «Люби планету! Сортуй сміття», «Посади дерево», «Виготовлення годівниць», «Прибирання території», «Екологічна толока», «Впорядкуй квітник», «Подаруй школі хризантему».

Виготовляли просвітницькі листівки «Як правильно сортувати сміття», «Здай 1 батарейку – врятуй життя», «Збережемо первоцвіти», «Рослини Червоної книги Хмельниччини». Наші учні працюють в освітній програмі «Лелека», беремо активну участь у акціях «За чисте довкілля», під час яких у соцмережах виставили фотографії сміттєзвалищ, куточків природи і звернулись із закликом берегти природу і не смітити». В умовах карантину вчителі, учні та батьки організували екологічну толоку, під час якої було прибрано територію сільських ставків та прилеглу територію біля них.

Посади дерево!

Лисогірська загальноосвітня школа I-II ступенів
Теофіпольської селищної ради
Координатор: Щур Алла Володимирівна

Учні школи взяли активну участь у акції «Посади дерево», яку присвятили до Всесвітнього Дня Землі. Дана акція проходить у нас щорічно. Зокрема, минулого року започаткували висадку дерев на пришкольній території випускниками школи. На згадку про себе діти висадили туї і зробили фото та пообіцяли

робити фото біля них через 5, 10, ... років.

В цьому році акція проходила під час карантинних обмежень, а тому – в домашніх умовах. Це сприяло активному долученню батьків до екологічної толоки.

Діти висаджували плодові дерева і кущі та беруть активну участь у догляді за ними.

«І грянув грім – підпал»

Ліцей № 17 м.Хмельницького
Координатор: Бочко Ілона Іванівна, вчитель географії

«Збережи природу: носія ДНК майбутнього»

Мета: формування навичок у здобувачів освіти щодо відповідального ставлення до територій, на яких вони живуть, проведення широкої просвітницької роботи та практичних дій з попередження небезпеки.

Завдання:

- ознайомлення з проблемою спалювання сухої трави у місті;
- надання знань здобувачам освіти про небезпеку спалювання сухих решток рослин;
- розвиток відповідального ставлення до

свого здоров'я і стану навколишнього середовища;

- створення умов, щодо пропаганди небезпеки спалювання сухої трави.

Ідея: « ЦЕ ПІДПАЛ!... ПІДПАЛ!... ПІДПАЛ!...» (Підпал» відео кліп. Творча школа П.Табакова)

Учасники акції: здобувачі освіти 6-7 - х класів та батьки.

Етапи проведення акції

І етап. Знайомство із законодавчою базою про адміністративну відповідальність за спалювання

сухостою у місті; опрацювання літератури про наслідки спалювання сухої трави для людини та навколишнього середовища.

II етап. Підготовка дидактичних матеріалів та завдань для проведення акції; оволодіння методиками проведення роз'яснювально – пропагандистської роботи.

III етап. Активізація екологічних напрямків практичної діяльності.

Еко - DRIVE «Ні - весняному палу». Виго-товлення пам'яток, агітаційних листівок.

Еко – DRIVE «Міфи про трав'яні пожежі». Екологічний аукціон

Еко – DRIVE «Не жартуй з вогнем – об-печешся». Створення настільної гри для початкової школи.

Еко - DRIVE « Не пали суху траву, збережи здоров'я та природу». Онлайн заняття

Еко - DRIVE «Весна без вогню - літо без диму!» Створення рекламного відео ролику

Еко- FOOT «Не запізнився врятувати Зем-лю!». Створення Інфографіки

Проведена акція дала можливість здобу-вачам освіти зрозуміти згубні наслідки спалу-вання сухої трави: втрата банку насіння, що міститься у ґрунті, знищення тваринного на-селення, небезпека пожеж. Акція допомогла підвести школярів до розуміння, що в природі все пов'язано з усім, розумно і неподільно. Робота на екологічній «ниві» - це арена ко-лосальних можливостей для школярів. Вони змінюють своє ставлення до природи, бачать, як « оновлюється спалена трава».

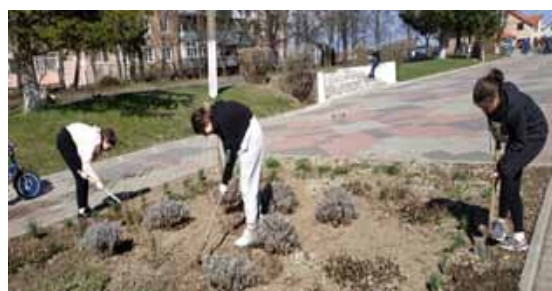
Весняні клопоти

Городоцький ліцей №4 Городоцької міської ради

Координатор: Крімер Валентина Василівна

Гарно оформлене, оточене зеленню і доглянуте шкільне подвір'я виховує у дітей почуття прекрасного, любов до природи і рідного краю, а також покращує настрій, піднімає життєвий тонус, позитивно впливає на здоров'я як дітей, так і дорослих саме тому учениці 8 класів разом з Крі-

мер В.В. започаткували екологічну акцію «Весняні турботи». В ході проведення акції наведений лад на центральній клумбі, що знаходиться на території ліцею, прибрано територія навколо неї, а також посіяні чор-нобривці по периметру клумби.

У 2020 році долучившись до проекту «Городоччина – лавандовий край» учениці висадили на пришкольній клумбі кущі лаванди. Рослини гарно прижились, за рік розрослись. Цьогоріч духмяні квіти лаванди були використані для виготовлення ароматних саше на уроках трудового навчання.

Своє носи з собою!

Деражнянський ліцей №1 імені П. Стрілецького
Деражнянської ОТГ
Кординатор: Середюк Тетяна Валеріївна

В ході проведення екологічної толоки вчитель звернула увагу учнів на проблему використання пластикових стаканів.

Рішенням проблеми могла б стати відмова від використання одноразових стаканчиків. Носити з собою багаторазову термочашку закликають екологічні органі-

зації і екоактивісти. Але виникла проблема їх пошкодження в процесі транспортування та використання. Для зручності використання та продовження придатності учениці виготовили чохли для своїх термочашок із залишків тканини та непотрібного одягу.

Бережімо все, що нас оточує!

Малоборовицький ліцей, Білогірської ОТГ

Координатор: Мельник Тетяна Сергіївна

День Землі - це день, про який знає невелика кількість людей, але має важливе значення для всіх. Екологія нашої планети давно уже у жахливому стані і просвіта людей у цьому плані є необхідною. В день Землі такі заходи просвіти і дій з поліпшення стану екології стають масовими і охоплюють усю планету. Малоборовицький ліцей не став винятком і розробив відповідні заходи до цього дня. Пандемія коронавірусу не дає змогу збиратися багатьом людям, тому наші події охоплюють невелику кількість людей, але результат від того не змінюється. Як учні, так і вчителі нашого ліцею пам'ятають про цей день і залюбки приймають участь у заходах.

Почнемо з найменших наших учнів, які займаються просвітою через власні малюнки. Таким чином вони доводять до відома старше покоління про теперішній стан екології і закликають до дії.

Прибирання – це один з активних дій, які можуть собі дозволити, як і дорослі, так і діти. Завдяки нашій акції з прибирання ми охопили значну територію. Це тутешні

ліси, зупинки громадського транспорту і місця скупчення людей. Також був приведений до ладу місцевий меморіал героїв, які загинули під час Другої світової війни.

Ми поставили собі за мету захистити екосистему місцевих лісів, хоч і незначними діями. Учні ліцею обгородили деякі мурашники і очистили від сміття локальні джерела. Окрім джерел були очищені і інші водойми такі, як ставок і річка.

Озеленення території навколо стало заходом, який завершив нашу акцію до дня Землі. Учні разом з батьками висадили дерева поблизу своїх домівок, а вчителі на місцевій території. Таким чином ми озеленили досить багато місць, де не було дерев.

Отже, день Землі є важливою подією для нашого життя, саме тому ліцей не міг бути осторонь в цей день. Заходи, проведені під час акції, були цікавими і корисними не лише для молодшого покоління, а й для дорослих. Вся пророблена робота буде давати свої плоди не один рік. Отож бережімо себе і все, що оточує нас!

Екологічна акція «Прибери планету»

Манівецька ЗОШ I-II ступенів
Координатор: Гринчак Оксана

В травні 2021р. в Манівецькій ЗОШ I-II ступенів пройшла екологічна акція «Прибери планету». Учні та вчителі школи прибирали берег річки Понора та займалися благоустроєм прилеглих територій. Мета акції – виховання відповідального ставлення шкільної молоді до навколишнього середовища.

"Планета – мій дім"

Міцівецька гімназія
Новодунаєвецької селищної ОТГ

Здобувачі освіти Міцівецької гімназії доєдналися до перегляду Всеукраїнського уроку до Дня Землі, проведеного громадською спілкою "Освіторія" разом із WWF та телеканалом ПЛЮСПЛЮС.

Четвертокласники створили книжку "День Землі", асоціативний куш "Земля", грали загадку Еко-вікторину, працювали над творчим проектом "Земля сумує, Земля радіє". Також було проведено тематичні години спілкування.

Найбільший урок у світі з екології та кліматичних змін "Планета – мій дім" від

EdEra, провела вчителька біології Міцівецької гімназії Магальяс Л.С. із учнями 8 класу. Важливою та корисною була інформація про екологічні проблеми світу, глобальні цілі сталого розвитку та кліматичні зміни.

Розчистили джерельце, де згодом почастилися його цілющою водою. Діти залишилися задоволені своїм маленьким вчинком.

Провели активну руханку та зміцнили своє здоров'я.

Зробимо своє село чистим!

Миролобненська загальноосвітня школа I-III ступенів
Миролобненської ТГ

Кординатор: Паламарчук Любов Олександрівна

Під час дистанційного навчання класний керівник з вчителем трудового навчання запропонували учням п'ятого класу взяти участь в екологічній акції «Зробимо своє село чистим», з метою підвищення екологічної свідомості школярів та мешканців села. Учні відгукнулися на пропозицію, разом вдалося організувати масове прибирання біля своїх домівок.

Брати-близнюки Валащук Артем та Денис висаджували дерева, а учениці Рапун Софія та Ковальчук Дарина висаджували рослини.

«Мій рідний край»

Миролобненська загальноосвітня школа I-III ступенів

Миролобненської сільської ради

Координатор: Тимощук Галина Миколаївна

Цього року весняні екологічні акції припали на дистанційне навчання. Юні вартівці, крім прибирання території біля своїх домів, виготовили листівки на екологічну тематику, взяли участь у фотоконкурсі «Мій рідний край»,

Долучилися до прибирання зупинок після зими.

Дбаємо про рідну землю!

Митинецька загальноосвітня школа I-III ступенів

Координатор: Цицюрська Марина Василівна

У квітні, протягом місяця у нашій школі проходила екологічна толока до Дня Землі.

У зв'язку з карантинними обмеженнями, захід проводився дистанційно. Під час толоки було проведено декілька екологічних акцій.

Акція «Посади дерево».

Учні та вчителі у себе вдома, в парку, біля школи садили дерева.

Не спіши викидати...

Навчально-виховний комплекс №10 м. Хмельницького
Координатор: Козубай Людмила Іванівна

Необхідною умовою вирішення екологічної проблеми являється формування екологічної культури на всіх рівнях: від тих, хто вирішує державні питання, до пересічного громадянина. Екологізація свідомості означає екологізацію потреб, мотивів поведінки і самої поведінки сучасної людини. Основою формування екологічної свідомості є екологічна інформація. Саме з метою поширення інформації на уроках технологій учням 10 класу було запропоновано виконати проєкт на тему «Виготовлення аксесуарів зі старих джинсів» (техніка Апсайклінг). Для

виконання проєкту учениці створили банк ідей щодо використання вживаних речей для виготовлення нових виробів. Практична робота виконувалась в умовах віддаленого навчання, а презентація виготовлених виробів проходила в онлайн-форматі.

Метою заходу є формування в учнів раціонального використання одягу, усвідомлення того як одяг і його нераціональне використання призводять до екологічних проблем, розвивати пізнавальну активність та естетичні смаки.

Всесвітній День Землі

Нетішинська ЗОШ I-III ступенів № 1
Координатор Ярмолук Н.Г.

В рамках місячника екологічної толоки та до Всесвітнього Дня Землі були проведені заходи. Онлайн-бесіди «Земля для нащадків», «Планета небайдужих», квест «Допоможи природі і собі».

Організована робота переконує людину у потребі діяти, дає задоволення кінцевим результатом, відчуття причетності до вирішення екологічних проблем, готує до самостійного життя у злагоді з природою.

Екологічна робота дала змогу учням і учителям відчувати свою причетність до екологічних справ глобального масштабу на нашій планеті. Вони навчають рости небайдужими, розумно задовольняти власні потреби не зашкоджуючи довкіллю, розвивати бажання власноруч допомагати природі, користуватися практичними порадами по її збереженню.

Екологічна толока до Дня Землі

Новокостянтинівський ліцей
Координатор Бурякова Світлана

Прибрано 2.4 га території ліцею та прилеглої до неї території за межами навчального закладу;

- побілено бордюри;
- прибрано 2 сміттєзвалища у селі;
- приведено в порядок квітники;
- розчищено 5 замулених джерел;
- озеленено класні кімнати, кабінети, коридори;
- проведено загальношкільну виховну годину «Планета людей в небезпеці», екологічні бесіди, вікторини.

Отроківський шкільний осередок ВДС «Екологічна варта»

с. Отроків Новоушицька ОТГ Кам'янець - Подільський район
Координатор : Грицаюк Валентина Семенівна

Осередок «Екологічна варта» був створений 16 вересня 2010 року. Він нараховує 30 учнів 1-11 класів. Члени гуртка займаються природоохоронною діяльністю: проводять просвітницькі заходи, виготовляють

листівки на природоохоронну тематику, висвітлюють екологічні проблеми на сторінках газети «Наддністрянська правда» у соцмережах «Фейсбук», «Інстаграм», займаються природоохоронною діяльністю.

екологічна толока

Діти були залучені до таких акцій, як «До чистих джерел», «Посади дерево», «Годівнички для зимуючих птахів своїми руками», «Збережемо первоцвіти», «Прибирання території», «Екологічна толока», «Впорядкуй квітник», «Зроби планету чистою», «Збережемо первоцвіти», «Рослини Червоної книги». Учні взяли активну участь у акції «За чисте довкілля», під час якої у соцмережах виставили фотографії сміттєзвалищ, куточків природи і звернулись із закликом берегти природу і не смітити». Проводили цікаві просвітницькі заходи «Майбутнє планети у наших руках», «Збережемо воду», «Земля у нас на всіх одна». В умовах карантину вчителі та

учні організували екологічну толоку, під час якої було прибрано територію школи, територію біля джерела «Лікуючий дар природи» спортивну площадку, парк в центрі села.

Вартівці беруть активну участь у Всеукраїнських конкурсах «Осінній колосок», «Весняний колосок», «Геліантус»; акціях та операціях «За чисте довкілля», «Весняні клопоти»; є членами наукового осередку МАН.

Проект «Пернаті – наші друзі»

Старокостянтинівський навчально-виховний комплекс

«Спеціалізована школа I ступеня, гімназія»

імені Героя України Сергія Михайловича Бондарчука.

Мироліубненська загальноосвітня школа I-III ступенів

Керівники проекту: Паламарчук Володимир Васильович,

вчитель трудового навчання

Учасники проекту:
учні 8 та 9 класів.

З метою наближення до природи школярів вчитель трудового навчання запропонував учням 8 та 9 класів обрати для виконання проект «Пернаті – наші друзі», а об'єктом праці – шпа-

ківню. Під час виконання проєкту учні поглибили свої знання про птахів, місць їх гніздування та виготовили шпаківні і годівнички. Виготовлені шпаківні школярі передали у місцеве лісове господарство.

«Зробимо своє село чистим»

Миролобненська загальноосвітня школа I-III ступенів
Старокостянтинівської ТГ
Керівники акції: Паламарчук Любов Олександрівна,
вчитель географії, класний керівник,
Паламарчук Володимир Васильович,
вчитель трудового навчання.

Учасники акції: учні п'ятого класу.

Під час дистанційного навчання класний керівник з вчителем трудового навчання запропонували учням п'ятого класу взяти участь в екологічній акції «Зробимо своє село чистим», з метою підвищення екологічної свідомості школярів та мешканців села. Учні відгукнулися на пропозицію, разом вдалося організувати масове прибирання біля своїх домівок.

Брати-близнюки Валащук Артем та Денис висаджували дерева, а учениці Рапун Софія та Ковальчук Дарина висаджували рослини.

Планета – мій дім!

Полянська гімназія Крупецької ОТГ

Координатор: Гончарук С.А.

Ну уроці з екології "Планета -мій дім" учні 6-9 класів дізналися про сучасні екологічні проблеми, активно вирішували цікаві завдання, давали відповіді на актуальні питання щодо екологічних змін на планеті Земля. В кінці заняття - побачили, як своїми діями кожен може запобігти екологічним змінам в природі.

Акція "Рятуємо Планету Земля! Рятуємо від наслідків своєї діяльності".

Маски - це засіб захисту для людей і справжнє лихо для планети. Наслідки їх використання стають очевидними, коли бачиш маски не тільки на обличчях людей, а й на узбіччі дороги, на деревах, в річці, на сміттєзвалищах і всюди, ВСЮДИ...

Куточок сортування сміття. Вчимось правильно сортувати відходи. Це перший крок до порятунку планети. Ми усі можемо спільними зусиллями зменшити шкідливий вплив побутових відходів на навколишнє середовище.

Свято єднання народів планети!

Буртинська ЗОШ І-ІІІ

Координатор: Муравська Л.В.

22 квітня - Всесвітній день Землі, свято єднання народів планети у справі захисту навколишнього середовища і збереження тих багатств і природних ресурсів, якими наділила нас природа.

Цей день покликаний об'єднати людей планети в справі захисту навколишнього середовища. У цей день кожен мешканець планети може зробити свій маленький внесок у справу захисту навколиш-

нього середовища: очистити від сміття прилягаючі території, висадити хоча б одне дерево.

Отож, здобувачі освіти Буртинської ЗОШ I-III ступенів взяли участь у святкуванні Міжнародного Дня Землі. Учні початкових класів розглянули проблеми, які загрожують нашій планеті, провели конкурс малюнка «Земля - наш дім», переглянули тематичні відео і прийшли до висновку, що вирішення глобальних проблем починається з нас самих, наших родин і громад. Вчитель початкових класів Муравська Л.В. разом з учнями 4 класу разом та праців-

никами закладу долучились до акції «За чисте довкілля». Висаджено 30 кущів самшиту, який подарувала Понінківська селищна рада. Квітники школи прикрасили багаторічними квітами: ірисами та квітучими кущами гортензії.

Учні 5-7 класів взяли участь в онлайн-проєкті «Детективи з охорони довкілля», який провела вчитель основ здоров'я Бігдаш О. В. Учні описали та сфотографували випадки забруднення довкілля в нашому населеному пункті та долучилися до прибирання сміттєзвалищ.

Нове покоління за чисте довкілля!

Іванковецька ЗОШ I-III ступенів Дунаєвецької міської ради

Координатори: Разова Марічка Володимирівна,

Вітровчак Вікторія Вікторівна

Наша планета переживає велику екологічну кризу. Ми часто скаржимося на погане повітря, неякісну воду, бруд на дорогах, погіршення здоров'я, неякісні продукти, вирубку лісів, підвищення тарифів на енергію... І якщо ми будемо продовжувати лише пасивно спостерігати, то подальше погіршення стану планети неминуче.

Тому ми вирушили з четвертокласниками в уявну екологічну подорож, яка тривала місяць.

Тиждень перший: урок-проєкт «Подорож Сонячною системою».

Тиждень другий: екологічні заходи «Нагодуй пташку», «Природа – мій друг», «Люби і оберігай природу».

Діти переконалися, що у природі всі тіла між собою взаємопов'язані та впливають одне на одне. Живі організми не зможуть існувати без неживої природи та одне без одного.

Тиждень третій: Учні 4 класу Іванківської ЗОШ І-ІІІ ступенів долучилися до челенджу #з_турботою_про_землю.

Земля у руках кожного з нас.

Неправильними діями ми можемо знищити планету.

Берегти природу — головний обов'язок кожної людини..

Тиждень четвертий: акція "Україна БЕЗ сміття". Діти навчилися правильно сортувати своє сміття. Зміни потрібно починати саме із себе.

Метою нашого місячника було те, щоб нагадати всім і кожному про те, що людина є частиною природи, а не її господарем.

«БЕРЕЖИМО ЗЕМЛЮ»

"Збережемо нашу планету разом!" Під таким гаслом була проведена класна година у 1 класі. Маленькі школяріки вчилися правильно сортувати сміття, малювали малюнки, створили екологічну листівку.

“За наше життя без сміття!”

Кам'янець-Подільський НРЦ Хмельницької обласної ради.
Координатор проекту: Пастушок І.М.

На базі 3 -А класу Кам'янець-Подільського НРЦ розпочато довготривалий проект з екологічного виховання “Збережемо нашу планету”.

Метою проекту є: виховання шанобливого ставлення до оточуючої природи, спонукання дітей застосовувати наявні знання про предмети та навколишній світ на практиці; знаходити шляхи розв'язання творчих завдань; дати вихованцям уявлення про те, що будь-яка річ має своє призначення, а після того як вона виконає свою функцію, їй можна знайти нове застосування.

Головною метою також є:

– навчити дітей сортуванню сміття в залежності від матеріалу з якого вони виготовлені;

– допомогти діткам виробити у собі звичку раціонально та правильно утилізувати відходи.

Кінцева мета :

– навчити учнів берегти природу, шанобливо ставитися до планети Земля, до її багатств;

– розвинути пізнавальний інтерес та логічне мислення, вміння відповідати на запитання та вільно висловлювати свою думку;

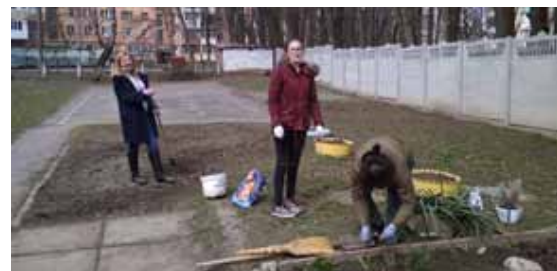
– виховати свідоме екологічне ставлення до оточуючого середовища;

– закріпити знання дітей про збереження довкілля і здоров'я людини.

Хмельницька загальноосвітня школа І ступеня №4
Координатор заходів педагог-організатор Гринькова Юлія Іванівна

У нашому навчальному закладі було проведено виховні години до Дня землі, перегляд відеоматеріалів, захист проєктів, прибирання та озеленення пришкольньої території.

"Земля – наш рідний дім"

Кам'янець-Подільський Центр дитячої та юнацької творчості
Координатор заходу: культорганізатор Пустова Тетяна Євгенівна

Учасники: вихованці Зразкового лялькового гуртка "Рукавичка", керівник Світлана Березовська, відеомонтування Геннадій Шкапоєдов.

Всесвітній день Матері-Землі – найбільше міжнародне екологічне свято! Тому школярі у відео знайомлять глядачів з історією виникнення свята та закликають усіх небайдужих зробити свій маленький внесок у справу захисту навколишнього середовища: очистити від сміття прилеглу територію, висадити хоча б одне дерево, відмовитися на день від використання автомобіля. Хоча подарунок може бути і театральним, він теж приверне увагу до екологічних проблем нашої планети.

Посилання на відео: https://youtu.be/XHqIsGoLX_g

Сценарій екологічної програми

"Земля наш рідний дім" (відео)
Дивосвіт, дивосвіт...
Хто придумав оцей світ?
Землю красну отаку
У зеленому вінку?
Всі ці квіти і ліси,
і пташині голоси?
Ліс, і річка, і поля –
це ж усе моя земля!
Мені зірка відкрила секрет
і на вушко шепнула здаля:
Є на світі багато планет,
Та найкраща планета - Земля!
Здрастуйте, мої любі хлопчики та дівчатка!

Сьогодні, 22 квітня, наша планета Земля - іменинниця! Цей день став загальнолюдським символічним святом любові та турботи за наш спільний дім.

Саме 22 квітня в різних куточках земної кулі небайдужі до екологічних проблем люди проводять яскраві і в той же час корисні заходи, спрямовані на те, щоб у світі стало більше чистоти і відповідальності. Історія цього свята пов'язана з ім'ям Джона Мортонна – адміністратора американського штату Небраска. Переїхавши до цього штату, він звернув увагу на факт, що поодинокі дерева пустельної території прерії штату вирубувалися для будівництва житлових будинків та їх опалення. Перспектива залишитися серед піску та скель не тішила Мортонна, тому він запропонував землякам один день на рік присвячувати озелененню їхнього міста. Ідея знайшла прихильників серед населення. Так виник День дерева, у який було висаджено близько мільйона дерев та кущів. Відтак, з 1882 року, озеленення довкілля стало доброю щорічною традицією. Лише століття по тому, у 1970 році, День дерева був названий Днем Землі та набув статусу національного свята. А в 2009 році свято стало міжнародним.

У цей день кожен мешканець планети може зробити свій маленький внесок у справу захисту навколишнього середовища: очистити від сміття прилеглу територію, висадити хоча б одне дерево, відмовитися на день від використання автомобіля. А ось вихованці Зразкового лялькового гуртка «Рукавичка», керівник якого Світлана Березовська, підготували свій маленький подарунок - театральний. Давайте подивимось!

Вистава

Нашу голубу планету часто порівнюють з величезним космічним кораблем, який летить просторами Всесвіту. А людство – екіпаж цього корабля. Красиве і мудре порівняння. Але ми всі повинні розуміти, що у нашого космічного корабля немає аварійного виходу. Тому й лунає сьогодні: «Тривога на космічному кораблі «Земля»! Майбутнє Землі у небезпеці!»

Пам'ятайте!

Кожної години на нашій планеті :

- 1700 акрів продуктивної землі стає пустелею!

- Близько 200 дітей помирають з голоду!

- 55 чоловік отруюються і гинуть від пестицидів і хімічних речовин!

- 1000 чоловік вмирають від отруєння водою!

- 2000 тонн кислотних дощів випадає в Північній півкулі!

- 5-6 видів тваринного чи рослинного світу зникають!

Кожної хвилини:

- Знищується більше 50 акрів тропічних лісів!

- Знищується 50 тонн родючого ґрунту через неправильне його використання !

- Виділяється більше 12000 тонн вуглекислого газу в атмосферу!

Так, із-за знищення лісів, планеті не вистачає свіжого повітря. І наша Земля може перетворитись у ось таку безбарвну планету.

(дівчинка показує макет Землі)

- Ні! Я не згодна! Ми маємо право, можливість, навіть маленькими справами зробити нашу землю чистою та охайною, зеленою та квітучою. Тому –

- Обіцяю! Посадити дерево (після кожної обіцянки на макет Землі приклеюється квітка)

- Обіцяю! Після відпочинку на природі завжди забирати все сміття!

- Обіцяю! Ніколи не залишати вогнище непогашеним!

- Підгодовувати птахів взимку!

- Не викидати батарейки в сміття, а здавати на переробку!

- Обіцяю! Придбати екопакет з тканини і менше використовувати поліетиленові пакети!

- Обіцяю! Економити воду! Не залишати кран відкритим, коли чищу зуби!

- Завжди вимикати світло, коли виходжу з приміщення!

- Не зривати в лісі і не купувати первоцвітів!

- Обіцяю! Папір економити, не викидати, а здавати в макулатуру!

І тоді наша планета Земля буде ось такою зеленою та квітучою!!!

Дорогі друзі, добігає кінця наша зустріч! ми звертаємось до всіх,

хто дивиться зараз це відео. У нас для вас спеціальне завдання:

ми маємо змінити світ.

По-перше, необхідно очистити Землю від сміття, що накопичилось за довгу зиму.

По-друге, можна посадити дерева, бо їх, на жаль, стає все менше і менше. Справа нескладна, але надзвичайно потрібна і корисна!

По-третє, прибрати біля своєї річки.

І головне – надалі не смітити. Адже відомо, що чисто не там, де прибирають, а там, де не смітять!

Летючий корабель

Із року в рік навколо Сонця,

Мов корабель, пливе Земля.

Ми – юнги, юні охоронці,

Матроси цього корабля.

Тут батьківщина всіх народів,

Тут народились я і ти,

І місяць – іграшка природи -

Над нами сяє з висоти.

Поглянь: над парусом зеленим

Пливуть на палубі Землі

Сусіди наші безіменні –

Дельфіни, зубри, журавлі.

Ставай на вахту разом з нами,

Пильнуй, щоб п'ять материків

Були сповиті не димами,

А синім диханням лісів.

Ти чуєш? – знов кує зозуля,

Ти бачиш? – вишня зацвіла.

Це до північної півкулі

Весна завітчана прийшла.

Зелений лист тремтить на гілці,

Мов стяг на щоглі корабля.

В навколосонячній мандрівці

Нехай щастить тобі, Земля!

А. Качан

«Допоможи природі бути чистою»

Ганнівська гімназія

Координатор заходу: Щербата Наталія

Кожний мешканець планети може зробити свій маленький внесок у справу захисту навколишнього середовища: очистити від сміття прилеглу територію, висадити хоча б одне дерево, відмовитися на деякий час від використання автомобілів...

Мета акції: сформувані знання учнів про Всесвітній День Землі, розширювати та збагачувати знання учнів про природу та довкілля та їх проблеми, розвивати емоційність, небайдужість, інтерес до збереження багатств нашої природи, ви-

ховувати екологічну культуру учнів, бережливе ставлення до природи, бажання примножувати її багатства.

Під час обговорення проблем природи діти 3 класу чітко усвідомили, що наша планета багата, красива, безмежна, єдина, незрівнянна, і ми, люди, повинні зрозуміти, що чисте довкілля - це наше щасливе, здорове, красиве майбутнє.

Учні Ганнівської гімназії закликають усіх небайдужих хоча б 22 квітня:

- посадити дерево, щоб очистити повітря,

- посіяти квіточку, щоб земля раділа,
- розчистити джерельце, щоб була чиста вода,
- змайструвати годівницю, щоб птахи мали їжу,
- не спалювати опале листя, щоб не забруднювати повітря,
- не викидати сміття, де захотілося, щоб не засмічувати землю.

А найважливіше - кожна людина повинна любити і оберігати свою планету.

Щоб проізросло...

Хмельницький приватний ліцею «Мої обрії»

Кординатори: Малієнко Валентина Олександрівна

Музичук Ірина Вікторівна

В Україні та й по всьому світу традиційними вже стали акції типу «Дерево за макулатуру», в ході яких пропонується здати використаний папір, а взамін отримати саджанці листяних, хвойних дерев. Керівниками проекту було прораховано, що рентабельність заходу досягається за умови встановлення норми від 35 кг за один саджанець. Це свідчить про те, що особи, які мають незначні обсяги вторинної сировини – втрачають мотивацію.

Для розширення кола популяризації відповідального споживання, ідеї необхідності збереження навколишнього середовища для наступних поколінь, трансформували існуючу ініціативу в проект «Щоб проізросло...», змінивши мотиваційний бонус з дорогих саджанців дерев на більш доступне насіння квітів, кукурудзи, квасолі, гарбузів, дині, кавунів та посадковий матеріал малини, ожини, смородини, йошти, агрусу.

Реалізація проекту передбачала:

- збір учнями насінневого матеріалу,
- перевірка схожості зібраного насіння,

- сортування та пакування насіння,
- формування буклетів із встановленими пропорціями обміну макулатури на насіння,
- вироблення інструкцій щодо участі в акції,
- підведення підсумків, перспективне планування проведення акції в наступному сезоні.

Аналіз пілотного проекту показав, що найбільшим попитом користувалось насіння тих рослин, які можуть бути вирощені на балконі, насіння квітів, помідор різних сортів. На запит учнів до буклету внесли хризантеми та суниці кімнатні. Велась роз'яснювальна робота і як наслідок - на наступний сезон вже заброньовано велику кількість насіння кукурудзи для попкорну, насіння кавунів та динь, розсаду полуниці та суниці. Було зібрано макулатури на суму 740 гривень, що відповідало заплановано-

му рівню прибутковості. Досягнутий рівень прибутковості дозволяє зробити висновок, що проект, крім екологічно-просвітницької мети, може сприяти розвитку зеленого підприємництва.

Наведені міркування дають підстави стверджувати, що проект «Щоб проіснувало...» є ефективним заходом для формування екологічної свідомості населення, дозволяє зберегти природні ресурси, збільшивши частку відходів, направлених на переробку замість смітника.

«Занапастити природу НЕ МОЖНА»

Хмельницька СЗОШ I-III ступенів № 21

З метою поліпшення благоустрою та санітарного стану навколишнього середовища в СЗОШ I-III ступенів №21 було проведено місячник озеленення та благоустрою до Дня довкілля. Впорядковано навчальні території, спортивні майданчики. Висаджено багаторічні кущі та квіти, проведено екологічні акції «Збережемо первоцвіт», «Берізкині сльози», «Посади деревце!», «Птах року»; школярі провели п'ятихвилинки у 1 – 4 класах «Збережемо первоцвіт». Учнівським самоврядуванням під керівництвом вчителів географії Козак О.М., Олексієнко А.М., вчителя біології Мартинюк О.В., та вчителя хімії Лисак С.А. проведено захист проекту «Квітуча школа», благодійну акцію «Нарру М'яу для Мурчика».

21 квітня під час весняної толоки висаджено квіти і дерева.

Зробимо наше місто гарним!

Славутська гімназія № 5

Координатор: директор гімназії Василець О.С.

Нам не байдужий стан довкілля в нашому місті та за його межами, а також усі ті ризики, загрози та небезпеки, які несе з собою погіршення стану навколишнього середовища. Учителями та учнями гімназії було проведено прибирання, благоустрій і озеленення прилеглої території. Саджанці павловнії, які ми висадили на території гімназії, будуть милувати усіх славутичан. З нагоди відзначення Всесвітнього дня води в гімназії з учнями 5 класів було проведено виховну годину «Вода – скарб Землі», спрямовану на поглиблення знань учнів про водні ресурси нашої планети та розширення уявлень про значення води в житті людини. Щоб привернути увагу учнів 5-7 класів про глобальні екологічні проблеми та заохотити їх до захисту навколишнього середовища було проведено конкурс малюнків «Земля вимагає змін».

За чисте довкілля!

Славутська гімназія №7 Славутської міської ради
Координатор: Харь Світлана Володимирівна

Вже стало доброю традицією щороку навесні проводити заходи по благоустрою території, щоб покращити стан довкілля, зробити навколишнє середовище чистішим і привабливішим. У рамках проведення щорічної Всеукраїнської акції "За чисте довкілля" учні та вчителі Славутської гімназії №7 активно долучилися до впорядкування території та взяли участь у весняній толоці. Було прибрано територію школи, впорядковано квітники. Об'єднані зусилля, націлені не лише на благоустрій школи, а також на примноження площ лісових масивів, розчищення джерела на екологічній стежці, прибирання сміття вздовж берегів річки Горині.

Учениця 9 класу Славутської гімназії № 7 Михайлюк Вероніка Олександрівна підготувала проект «Дослідження утилізації твердих побутових відходів жителями мікрорайону «Південний» Славутської міської територіальної громади» та взяла активну участь в онлайн-захисті. Її робота отримала II місце серед учасників секції юних екологів та нагороджено грамотою Хмельницького обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді взяла активну участь в онлайн-захисті.

Отже, заходи з екологічного виховання учнів гімназії полягають у формуванні екологічних знань, вихованні любові до природи, прагненні берегти, примножувати її красу, формуванні вміння і навичок діяльності в навколишньому середовищі.

Коли Земля радіє!

Славутська гімназія №3

Координатори: Романук Наталія Володимирівна,
Рожественець Світлана Миколаївна

В рамках екологічної толоки вчителями початкової школи організовано виставку творчих робіт «Друзі Землі» та проведено творчу годину «Коли Земля радіє; проведено акцію – челендж «Добра справа для природи» та акцію «Посади деревце коло школи». Учні 5-8 класів разом з батьками працювали у мікрорайоні «Південний», створювали тематичні лепбуки, були учасниками онлайн-квесту.

(<https://jamboard.google.com/d/1A6FcpoAONteWTvnqXOKUWy-Btii5cUcL1kb1DuhVIX4/edit?usp=sharing>)

Педколектив та технічний персонал Славутської гімназії №3 висадили 120 саджанців на узбіччі вул. Б. Х.мельницького.

Збережемо наше довкілля ЧИСТИМ!

Славутська гімназія №4

Координатор: Джур Тетяна Сергіївна

Почуття відповідальності за стан навколишнього середовища та бажання його зберегти й примножити незмінно спонукає до активної діяльності учнівський колектив Славутської гімназії №4. Отож, дружно і заповзято й цього року провели екологічну толоку до Дня Землі члени шкільного

учнівського лісництва «Зелений десант», організувавши трудову акцію «Збережемо наше довкілля чистим»!

Понад 4 га загальної площі лісу на околиці рідного міста кварталів 18, 19,

29 Крупецького лісництва прибрано юними природолюбамі, упорядковано джерело «Сангушкова криниця» та очищено від сміття берег озера біля джерела.

Вже стало доброю традицією відзначати День Землі участю у відновленні лісових масивів, а також створенням зелених насаджень на території навчального закладу. Членами шкільного лісництва було продовжено роботу над створенням зелених зон: на території гімназії було висаджено вічнозелені кущики самшитів, колоновидні та шаровидні туї, поновлено плодовий сад молодими саджанцями.

Планета – мій дім!

Смотрицький ліцей ім.М.Смотрицького

Координатор заходу: Гавришук Ніна Олександрівна

Онлайн урок «Планета – мій дім» присвячений Дню Землі (22 квітня) проходив у програмі Zoom з учнями 5-8 класів, по класно. Загальна кількість учасників – 73.

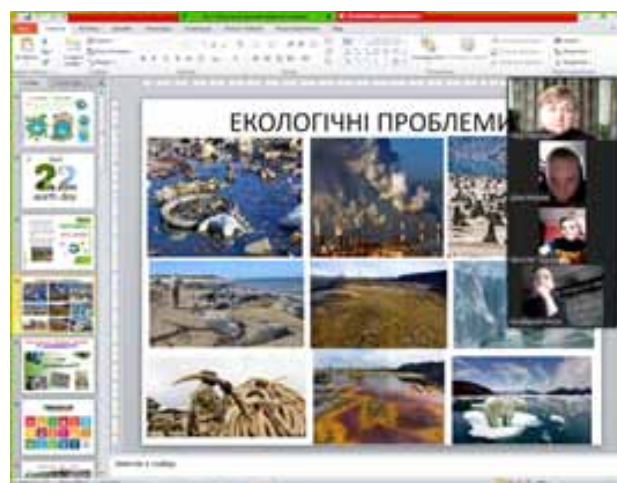
Учні середньої ланки познайомились із глобальними змінами клімату, розглянули причини зміни клімату, вплив людства на клімат та кожного особисто. Ліцеїсти ділились думками, як протидіяти потеплінню.

Учасники заходу отримали відомості стосовно відповідального споживання у контексті Цілей сталого розвитку, переглянули відеоматеріал від своїх однолітків щодо поглядів на подолання світової кліматичної кризи.

Детально була привернута увага учнів на перехід до екологічного та кориснішого видів транспорту (велосипедів, самокатів, гідроскутерів, роликів ковзанів), які приносять користь здоров'ю і не шкодять навколишньому середовищу. Також звер-

талась увага на автомобілі майбутнього – це геліотранспорт: електромобілі, сонцемобілі, сонячні велосипеди.

На основі отриманої інформації ліцеїсти виробили власну стратегію особистого внеску у вирішення сучасної екологічної проблеми – зміна клімату.

Ми – частина природи!

Старокостянтинівська загальноосвітня школа I-III ступенів №1

Координатори: Грищенкова Г.М., Покотилук В.В.

Ми – частина природи, наше здоров'я, самопочуття залежить від неї. Для повертання уваги підростаючого покоління до глобальних проблем людства, їх проявів на рівні окремого міста, проводяться заходи до Всесвітнього Дня Землі.

Учні 7 класу провели інформаційні п'ятихвилинки для учнів початкової та середньої школи «Сортування сміття – перший крок до чистоти довкілля». Адже «якщо людина не зробить так, щоб на Землі стало менше сміття, то сміття зробить так, щоб на Землі стало менше людей». Цей вислів висвітлює сьогодишню ситуацію із сміттям в Україні. Безвідповідальність у плані сміттесортування призводить до того, що лише 5% відходів направля-

ється на вторинну переробку, а решта ж захоронюється на полігонах, цим самим збільшивши їх площу вдвічі за останні 10 років.

Наша школа долучилась до акції «Україна без сміття». Поблизу їдальні на першому поверсі та поблизу музичного кабінету у корпусі початкової школи поставлені баки для роздільного викидання сміття. Діти проінформували як правильно ними користуватися, яке сміття переробляється.

Учні 8-9 класів провели акцію «Захисти планету – збережи майбутнє». Діти підготували малюнки та фотоколажі на дану тематику, оформили виставку малюнків, підготували міні-проекти про стан довкілля та екологічні проблеми нашого міста.

Всесвітній день довкілля

Лагодинський НВК «ЗОШ I-III ст.-ДНЗ» Староостропільської сільської ради
Координатор: Кривіцька Олена Миколаївна

У Ладигівському НВК «ЗОШ I-III ст.-ДНЗ» Староостропільської сільської ради була проведена акція до «Всесвітнього дня довкілля», в ході якої організовано прибирання на пришкольніх територіях, місцевого парку, та біля річки.

Також в межах акції учні створювали буклети, проекти, малювали малюнки на екологічну тематику, щодо правильного сортування сміття та висвітлювали проблему забруднення довкілля.

Метою акції є поширення інформації щодо проблем забруднення довкілля та правильного сортування сміття; формування навичок в учнів та мешканців громади збереження довкілля.

Староостропільський селищний осередок «Екологічна варта»

с. Старий Остропіль, Хмельницький район
Координатор: Чубенко Лариса Анатоліївна

Староостропільський селищний осередок був створений 16 вересня 2014 року. Він нараховує 25 учнів 1-11 класів. Члени осередку займаються природоохоронною діяльністю: проводять просвітницькі заходи, виготовляють листівки на природоохоронну тематику, висвітлюють екологічні проблеми у соцмережах «Фейсбук», «Інстаграм», займаються природоохоронною діяльністю.

Діти були залучені до таких акцій, як «Здай батарейку – збережи довкілля», «Посади дерево», «Будинок для зимуючих птахів», «Виготовлення годівниць», «При-

бирання території», «Екологічна толока», «Впорядкуй квітник», «Подаруй школі тюльпан», «Замість ялинки – зимовий букет».

Виготовляли листівки «Збережемо первоцвіти», «Рослини Червоної книги». Учні взяли активну участь у акції «За чисте довкілля», під час якої у соцмережах виставили фотографії сміттєзвалищ, куточків природи і звернулись із закликом берегти природу і не смітити». Проводили цікаві просвітницькі заходи «Майбутнє планети у наших руках», «Збережемо воду», «Земля у нас на всіх одна». В умовах карантину вчителі та учні організували екологічну толоку, під час якої було прибрано територію школи, спортивну площадку, садок і прилеглу до школи територію на березі річки Случ.

Староушицький селищний осередок ВСД «Екологічна варта»

смт. Стара Ушиця, Кам'янець-Подільський район
Координатор: Юрченко Марина Василівна

Староушицький селищний осередок створений у 2008 році й нараховує 45 учнів 1-11 класів. Члени осередку активно здійснюють природоохоронну роботу.

На екскурсіях, в походах вартівці були активними учасниками природоохоронних заходів, екологічних акцій, операцій: «Сортуємо сміття», «Пташине містечко», «Первоцвіти», «Лелека», «День натураліста», «Посади дерево», «Збережемо ліс», «День Довкілля», «День Землі», «Здай батарейку - збережи довкілля», «Марш парків», «Чисте Джерело», «Новорічна композиція», «Збережи ялинку», «Екологічна толока», «Збережемо воду». Члени осередку прибирають

територію селища, розчищають джерела, здійснюють спостереження за птахами, розвішують штучні гніздівлі. Діти агітують щодо збереження природи рідного краю, випускають листівки «Екосвіт», проводять екскурсії для туристів в Староушицькому екоцентрі, фотографують та вивчають рідкісні види рослин, типову флору та фауну, пишуть науково - дослідні роботи. Проводиться робота щодо вивчення екологічного стану екосистем, збільшення числа насаджень дерев, кущів на території пришкольного парку. Щороку відзначаємо День водно - болотних угідь. Юні екологи підгодовують лебедів на Дністрі. Вихованці гуртка є переможцями міжнародного конкурсу «Барви Дністра», активними учасниками Міжрегіональної науково-практичної конференції «Молоді дослідники - природі Поділля».

«Екологічними стежками»

Стецьківський НВК

У рамках проекту «Екологічними стежками» у Стецьківському НВК протягом квітня-травня 2021 року проходили такі акції: «Розчисти криничку», «Прибери подвір'я», «Чисте довкілля», «Зробімо Україну чистою». У цих акціях взяли участь учні 1-11 класів, вчителі, працівники школи, батьки, громадськість села.

День Землі

Хмельницька ЗОШ №14

Координатор: Пилипчук С.В.

Є два основні періоди проведення Днів Землі – у березні (ближче до весняного рівнодення) і Міжнародний день Матері Землі – 22 квітня.

Перша одноразова акція цього дня пройшла в 1970 році в США під керівництвом Гайлорда Нельсона, відомого американського політика.

Конкурс малюнків «Ми – діти Землі»
До Всесвітнього Дня Землі у навчально-
му закладі також було проведено конкурс

«Ґрунти - жива шкіра планети Земля»

Хмельницький НВК №2

Координатор Бочко Марія Іванівна, вчитель географії

Мета: виховання ціннісного ставлення до ґрунтів, проведення широкої просвітницької роботи та практичних дій з охорони та збереження ґрунтів

Завдання:

- ознайомлення з особливостями ґрунтів у місті;
- надання учням знань про причини утворення урбаноземів у обласному центрі;
- розвиток гуманного ставлення до природи, мотивація до її охорони;
- створення умов для співпраці батьків і дітей у просвітницької роботі.

Ідея: ПІД АСФАЛЬТОМ - НЕ ПЛЯЖ, МИ МАЛО ЗНАЄМО, ЩО ЗНАХОДИТЬСЯ У НАС ПІД НОГАМИ.

Учасники акції: здобувачи освіти учні початкової школи, 7, 8-х класів та батьки.

Етапи проведення акції

I етап- вивчення типів ґрунтів у місті;

II етап- оволодіння методиками проведення просвітницької роботи.

III етап - напрямки практичної діяльності

ЕКО - ДІЯ « Ґрунт під асфальтом». Фотоколаж

ЕКО – ДІЯ «FEELYOUR NATURE» презентація « Ґрунти в мистецтві»

ЕКО – ДІЯ « Ґрунт – ательє» дослідження тканин власного одягу;

ЕКО - ДІЯ « SOS! Збережемо ґрунти» просвітницька робота;

ЕКО – ДІЯ «Маленький крок» розміщення інформації в соціальних мережах.

Під час проведення акції було встановлено, що під асфальтом знаходиться: ґрунт, територія, ресурс, жива речовина. Вкритий асфальтом він не може виконувати свої функції. Акція допомогла підвести учнів до розуміння, що життя людини залежить від здоров'я навколишнього середовища, бо у хворій природі не може бути здорова людини. Шкільний вік здобувачів освіти «сприятливий ґрунт», на якому «добре насіння» дасть добрі паростки.

«Амбасадор» НВК2

Шевчук Юля, 8Б клас

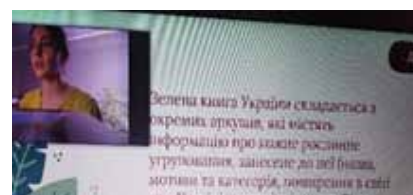
Шкільний осередок ВДС «Екологічна варта»

СЗОШ №12 м. Хмельницького

Координатори: Бочко Марія Іванівна,

Ганжа Валентина Миколаївна

Шкільний осередок створено у 2005 році. Учні активні учасники всіх екологічних акцій, конкурсів та фестивалей Хмельницького обласного осередку та ВДС «Екологічна варта». У школі є екологічний зал музею, екозона, якими опікуються юні вартівці. За ініціативи учасників осередку в школі проводяться фото-крос «Зробимо нашу планету чистішою», учнівські конференції, засідання клубу «Еколог», просвітницька акція «Донеси жуйку до смітника» та інші.

Перетворімо нашу Землю на квітучий сад!

Хоровецький ліцей Улашанівська сільська рада
Славутського району
Координатор: Палій Жанна Олександрівна

Згідно з планом проведення в закладах освіти екологічної толоки до Дня Землі (22 квітня) та в рамках проведення щорічної акції «Посади дерево», здобувачі освіти нашого закладу висадили на своїх присадибних ділянках понад 150 плодкових дерев та кущів.

Конкурс малюнків «Ми – діти Землі»
До Всесвітнього Дня Землі у ліцеї також було проведено конкурс малюнків «Ми – діти Землі». Учні та вихованці дошкільного підрозділу активно долучились до даного заходу, який відбувся в дистанційному режимі.

Чемеровецький шкільний осередок ВДС «Екологічна варта»

смт Чемерівці

Координатор: Загрійчук Наталія Валентинівна

Шкільний осередок створений у 2010 р. Членами є учні 1-11 класів (щорічно біля 50 учнів). Вартівці є активними учасниками всіх природоохоронних акцій та проєктів:

- Акції «Посади дерево», «Сортуй сміття!»,

«Збережи ялинку», «Наша допомога птахам», «Первоцвіт», «Шкільне подвір'я в квітах» та ін.

- Всеукраїнського проєкту «Мішечок», що допомагає сформувати звичку користуватися багаторазовими торбинками та екосумками у побуті.

- Хендмейк «Дизайн квітників своїми руками». Якщо у вас є старий віз, колесо, ящик, відро, не поспішайте викидати таке добро, адже воно може стати в нагоді.

- Виставка виготовлених композицій із пластикової тари, електроламп, паперу та інших відходів здивувала креативними ідеями під час реалізації учнівських проєктів «Друге життя паперу», «Друге життя побутових відходів» та традиційний для нашої школи «Новорічний декор своїми руками»

- Проєкт «Джинсові квіти – стильний аксесуар» дає можливість використати у вигляді прикраси старі, непотрібні речі.

Черчецький шкільний осередок ВДС «Екологічна варта»

с.Черче, Кам'янець-Подільський район
Координатор: Кобильник Людмила Вікторівна

Осередок був створений у 2012 році. Члени осередку організовують природоохоронні акції, реалізують проекти, проводять дослідження в рамках МАН, готують постерні захисти на екологічних олімпіадах. Вартівці Черчецької ЗОШ І-ІІІ ст. працювали над проектом «Дерева-довгожителі – унікальні пам'ятки природи, живі свідки історичних подій». В ході роботи проведено підрахунок дерев-довгожителів та визначено їхній вік. Здійснили лікування дерева, вік якого близько 370 років.

Екологічної акції «За чисте довкілля», «Допоможемо пернатим», «Посади дерево!», весняна толока покликані не лише озеленити різні куточки села, а й привернути увагу до екологічних проблем, покликати кожного громадянина до посильного внеску для збереження та примноження природної спадщини, сприяти формуванню екологічної свідомості та патріотизму.

Відроджуємо кедр в Україні!

Шепетівська загальноосвітня школа I-III ступенів №4 імені Валі Котика
Координатори заходів: Бернадіна Вікторія та Сарахман Вікторія

Учні школи взяли участь у проєкті "Відродження кедрів в Україні", тим самим долучились до важливої проблеми сьогоднішнього – відродження кедрів в Україні.

В рамках екологічної толоки провели акцію «Чисте подвір'я – чиста країна». Учасники освітнього процесу очистили подвір'я закладу від різноманітних відходів, які негативно позначаються на навколишньому середовищі та призво-

дять до незворотних наслідків для всіх мешканців нашої планети.

У Шепетівській ЗОШ№4 стартувала і акція «Сортуй заради майбутнього! Папероїди». Учні кожного класу створили свої оригінальні, особливі та зручні у використанні «папероїди», які допоможуть збирати макулатуру. Таким чином школярі долучаються до благородної справи – збереження довкілля для себе і майбутніх поколінь.

Земля – наш дім!

**Шепетівський навчально-виховний комплекс №1
у складі: «Загальноосвітня школа I-II ступенів та ліцей
ім. Героя України М.Дзювельського»
Координатори заходу: Семенюк Анастасія,
Івасюк Ніонела**

20-23 квітня 2021 року в Шепетівському навчально-виховному комплексі №1 у складі: «Загальноосвітня школа I-II ступенів та ліцей ім. Героя України М. Дзювельського» Хмельницької області до Всесвітнього дня Землі був проведений онлайн-конкурс малюнків «ЗЕМЛЯ-НАШ ДІМ» серед учнів 1-4 класів; флешмоб «ПОЧНИ З СЕБЕ!» в рамках якого учні, батьки та педагоги прибирали свої придомові території, садили, обкопували та підбілювали дерева, майстрували та вішали будиночки для птахів на своїх подвір'ях, в міському парку та вулицях міста; відбулося «HEALTHY-ПРИБИРАННЯ» території міського парку культури і відпочинку з дотриманням усіх вимог санітарного регламенту.

